

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณสุข

ระบบบริหารจัดการ (Management System) และนวัตกรรม (Innovation) เป็นเครื่องมือที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้เกิดความรวดเร็ว ความประหยัด เพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน โดยการพัฒนาคน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงการปรับปรุงในกระบวนการทำงานที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดการสาธารณสุขของประเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงใช้ระบบบริหารจัดการ และนวัตกรรม ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้ฐานข้อมูล องค์กรความรู้ เทคโนโลยี การลงทุน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข การทบทวนและบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจความตระหนักและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการป้องกันและจัดการสาธารณสุข เป็นเครื่องมือในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศให้ดียิ่งขึ้น

๘.๑ แนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

สาธารณสุขที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มทวีความรุนแรง มีความถี่ในการเกิดเพิ่มขึ้น มีลักษณะการเกิดที่ไม่แน่นอน ผันผวนตลอดเวลา มีความซับซ้อน ทำให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขรูปแบบเดิมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดการสาธารณสุขและการสร้างการจัดการสาธารณสุขรูปแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการสาธารณสุขที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมการสร้างภูมิคุ้มกัน จากสาธารณสุขในทุกภาคส่วน โดยมีชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เป็นแนวทางและวางรากฐานให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอย่างเข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพให้ชุมชนหรือเมืองมีความสามารถรับมือและปรับตัวกับสาธารณสุขที่เปลี่ยนแปลงไป (Smart Community/City) รวมถึงการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เช่น การบริการ ผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการใหม่ๆ (Service, Product, Process) ที่มีคุณค่า (Value Creation) สามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขที่ดีขึ้นเป็นมาตรฐานสากลและมีความยั่งยืน

๘.๒ เป้าประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศโดยนำระบบอัจฉริยะในการสร้างระบบบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา

๘.๒.๒ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยความรู้เท่าทันภัยให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาค และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน (Stakeholder)

๘.๓ กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณสุข

สารสนเทศด้านสาธารณสุขสามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเข้าถึงและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไว้เป็นระบบเดียวกันและนำมาวิเคราะห์ประเมินผลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน รวมทั้งการเผยแพร่สู่สาธารณะ

แนวทางปฏิบัติการพัฒนาฐานข้อมูลสาธารณสุขของ องค์กรบริหารส่วนตำบลเทพรักษา ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการใช้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา โดยการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสาธารณภัยภายใต้แพลตฟอร์มที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด เพื่อให้พัฒนาระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดทำมาตรฐานชุดข้อมูลสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านสาธารณภัยเพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถนำระบบมาตรฐานกลางฐานข้อมูลไปดำเนินการจัดทำพัฒนา ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (๑) ข้อมูลด้านพื้นที่เสี่ยงภัย
- (๒) ข้อมูลด้านทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องช่วย ผู้เชี่ยวชาญ
- (๓) ข้อมูลข้อมูลทางสังคม ข้อมูลทางสาธารณสุขภาค ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ
- (๔) ข้อมูลด้านการให้ความช่วยเหลือ ความเสียหายและการฟื้นฟู

(๓) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาระบบวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูลสารสนเทศ

สนับสนุนระบบการตัดสินใจ (Decision Support System : DSS) ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การฟื้นฟู ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วบนพื้นฐานหลักวิชาการทั้งมิติด้านเศรษฐกิจและสังคม และนำไปใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศ ด้านการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้ระบบที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

(๔) แนวทางปฏิบัติในการจัดทำระบบนำเสนอข้อมูลการเข้าถึงข้อมูล สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการใช้ระบบสารสนเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น ระบบสืบค้น การคัดกรอง วิเคราะห์ การแสดงผลด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามหลักสากล จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้จากการศึกษา วิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้จำเป็นต้องมีกระบวนการเผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยเพิ่มขีดความสามารถให้บุคลากรด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยมีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี

กำหนดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งในภาครัฐ เอกชน ในพื้นที่ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อให้เกิดการสร้างและการใช้นวัตกรรม ตลอดจนผสมผสาน ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการวางแผนป้องกันและลดผลกระทบได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภัยในอนาคต

(๒) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กำหนดให้มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม พัฒนา องค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมทั้งการแลกเปลี่ยนบุคลากรในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน

(๓) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ด้านสาธารณภัย

กำหนดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สาธารณะด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การจัดเวทีเสวนา สัมมนา อบรม สื่อออนไลน์ ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สังเคราะห์บทเรียน แนวปฏิบัติที่ดี (best practice) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยในท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสาธารณภัยแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐทุกระดับ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และอาสาสมัคร

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ

การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญที่สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วทั่วถึง คุ่มค่า โดยเฉพาะสื่อสารให้เกิดการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงเป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวสารและเผยแพร่ข้อมูลสาธารณภัยแก่ประชาชน ให้รับทราบอย่างทั่วถึงสามารถลดความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสื่อสารจะเพิ่มประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสาร การกระจายข้อมูลข่าวสาร นำไปสู่การสร้างมาตรฐานการสื่อสารการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาและสร้างรูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยสู่สาธารณะ

กำหนดให้มีการพัฒนารูปแบบ สื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีความรวดเร็ว ครอบคลุม ทันต่อสถานการณ์ เช่น การสร้างสื่อออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลความเสี่ยงจากสาธารณภัย เกมส์ แอปพลิเคชันบน Smart Phone เว็บไซต์รวมถึงเป็นช่องทางในการโต้ตอบ รับและส่งข้อมูลความเสี่ยง โดยความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ไปยังประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มเปราะบาง และนักท่องเที่ยว ที่เข้าใจได้ง่ายและสามารถ นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น และในระหว่างเกิดสาธารณภัย

(๒) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการแจ้งเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Early Warning System) ที่สามารถแจ้งเตือนภัยที่หลากหลายประเภทภัย (Multi-Hazard)

กำหนดให้มีการแจ้งเตือนสถานการณ์สาธารณภัย ข่าวสารข้อมูล แนวทางการปฏิบัติตนเมื่อเกิดสาธารณภัยให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ โดยต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว ครอบคลุม ทั่วถึง ทุกพื้นที่และเหมาะสมกับประเภทสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม

การลงทุนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข สามารถดำเนินการได้ทั้งมาตรการด้านโครงสร้างและด้านไม่ใช่โครงสร้าง เช่น ระบบโครงสร้างพื้นฐาน มาตรการทางการเงิน ฯลฯ และใช้กระบวนการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเข้ามาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อสร้างรากฐานให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบลเพชรรักษา มีแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุน ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุน

กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขแบบมีส่วนร่วมด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข โดยการนำผลงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขมาเป็นข้อมูลพิจารณาประกอบการลงทุน ดังนี้

(๑.๑) ภาครัฐ ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้วยการลงทุนในการบำรุงบูรณะโครงสร้างพื้นฐานเดิมและก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานใหม่ด้วยนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข เช่น การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบชลประทานสำหรับภัยแล้ง

(๑.๒) ภาคเอกชน ส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ลงทุนด้านโครงสร้างเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงของตนเอง เช่น สร้างคันป้องกันน้ำรอบนิคม การลงทุนในระบบด้านการป้องกันอัคคีภัย ด้านพลังงาน

(๑.๓) ภาคประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินของตนเองให้มีความปลอดภัย

(๒) แนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

กำหนดให้มีการสนับสนุนเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขทั้งในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินการ ผลประโยชน์ และความรับผิดชอบ เช่น ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชนร่วมดำเนินโครงการด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณสุข

(๓) แนวทางปฏิบัติในการกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

กำหนดให้มีการกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เช่น การจัดตั้งกองทุนการจัดการสาธารณสุขในระดับชุมชน มาตรการให้ อปท. ยกเว้นหรือลดภาษีสำหรับผู้ประกอบการและประชาชน เพื่อจูงใจให้ตระหนักถึงสาธารณสุขที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับสาธารณสุขการดำเนินการธุรกิจของผู้ประกอบการที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมธุรกิจประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ และประชาชนทำประกันภัยเพื่อกระจายความเสี่ยงและลดภาระที่เกิดจากผลกระทบจากสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติกิจการร่วมกันอย่างสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการสร้างชุมชนที่มีภูมิคุ้มกันจากสาธารณภัยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาไปสู่สังคมที่มีความปลอดภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีแนวทางปฏิบัติเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่รัฐ โดยส่งเสริมการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมวางแผนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑.๑) สร้างจิตสำนึกการทำงานร่วมกันและการแสวงหาผู้ร่วมดำเนินการ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้นำชุมชนรวมถึงคนในชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงสภาพความเสี่ยงในพื้นที่และเข้ามามีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนทุกขั้นตอนของการจัดการสาธารณภัย

(๑.๒) สร้างข้อตกลงและร่วมกันวางแผน (Partnership Agreement & Action Planning) โดยสร้างแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยระดับชุมชน โดยมุ่งเน้นการวางกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการลดความเสี่ยงจากในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนเตรียมพร้อมรับมือป้องกันจัดการบรรเทาและฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย

(๑.๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทบทวนผลการดำเนินงานการดำเนินการร่วมกันว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ และนำผลจากการติดตามและประเมินผลมาใช้พัฒนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพต่อไป

(๑.๔) สร้างความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของเครือข่ายอย่างยั่งยืน โดยใช้งานวิจัยในการแสวงหาทางเลือกในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และการแสวงหาแกนนำเครือข่าย เช่น การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง การสร้างระบบจุดจัดการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนอย่างพอเพียงในการให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหา

(๒) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือสาธารณภัย

(๒.๑) การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เน้นการอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและ เพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่งก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือจึงเป็นเครื่องมือในการเตรียมประชาชน/ชุมชน ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัยและได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุดรวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เช่น การศึกษา

ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลภัย การแจ้งเตือนภัย การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน/หมู่บ้าน การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา ได้ดำเนินการฝึกอบรมประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้มีความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยชุมชนเองก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ตามหลักการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM) ร่วมกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นประจำทุกปี

(๒.๒) การพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวกับสถานการณ์สาธารณภัยที่เปลี่ยนแปลงไป (Smart Community/City) โดยเสริมสร้างศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชนและเมือง (Community Base Disaster risk Management) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ บนกรอบแนวคิด “ความพร้อม รับมือและฟื้นกลับเร็ว (Resilience)” ทั้งนี้ มีแนวปฏิบัติตามการสร้างเมืองปลอดภัยอย่างยั่งยืนของสำนักงานลดความเสี่ยงภัยพิบัติแห่งชาติ ๑๐ ประการ ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และเตรียมความพร้อมด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ

(๒.๒) จัดสรรงบประมาณและการสร้างแรงจูงใจทุกระดับในสังคมให้มีการลงทุน เพื่อการลด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๓) ปรับปรุงข้อมูลภัยและข้อมูลความเปราะบางให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีการประเมิน ความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจและวางแผนพัฒนาเมืองอย่างเหมาะสม

(๒.๔) ลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๕) ประเมินและปรับปรุงสถานศึกษาและสถานพยาบาลให้มีความปลอดภัยจากสาธารณภัย

(๒.๖) บังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคาร การวางผังเมือง และจัดสรรพื้นที่ที่มีความปลอดภัยจากสาธารณภัยอย่างเท่าเทียม

(๒.๗) อนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยา และจัดให้มีแนวป้องกันลดผลกระทบจากภัยพิบัติ โดยใช้โครงสร้างทางธรรมชาติ

(๒.๘) พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและเสริมสร้างศักยภาพเรื่องการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒.๙) ประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัยเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างที่อยู่อาศัย และสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางมาตรการที่สามารถสนับสนุนการจัดการในภาวะฉุกเฉินในอนาคต